

GŁOS OBYWATELA

GAZETA POLITYCZNA, SPOŁECZNA, NAUKOWA, LITERACKA I SPORTOWA.

Rok II.

Redakcja i Administracja: Rynek Kościuszki № 9, telefon № 10-06.

№ 158. (229)

Mało znane, a bardzo ciekawe zagadnienie

W całej Polsce odbywa się „Tydzień Emigranta Polaka”, zorganizowany przez specjalne komitety.

W stolicy urządzono akademię, w której na szczególną uwagę zasługuje dłuższe przemówienie p. ministra A. Prystora, brzmiące wprost rewelacyjnie dla przeciętgo czytelnika. Wiedzieliśmy, że prawie czwarta część naszego narodu, t. j. około 7-miu milionów, mieszka poza granicami Państwa Polskiego, lecz napewno niewielu osób zdaje sobie sprawę z tego, jak wielkie sprawy w ludzkości ponosimy ciągle z racji wyjazdów; przeciw czerocny ruch emigracyjny obejmuje prawie 1 proc. ludności państwa, a w ciągu ostatniego 10-lecia wyjechało z Polski ogółem 1.324.240 osób, w tym do krajów europejskich — 733.296 i za ocean — 590.944 osoby.

Przyczyny powodujące tak znaczny odpływ elementu ludzkiego są zbyt skomplikowane, aby można je było szczegółowo omówić na tem miejscu. Przyczyny te działają na ziemiach polskich od dziesiątków lat, i wywoływały fale emigracji, która chwilami przybrała rozmiary zastraszenia; dzisiaj fala ta znaczenie spadła, uzyskała, że tak rzec, rozmiary normalne w dzisiejszych warunkach, których zmienić w najbliższym czasie nie jesteśmy w stanie. Musimy więc liczyć się z tym faktem, jako o obecnie niuniknym i dolożyć wszelkich wysiłków, aby osłabić jak najbardziej jego następstwa ujemne, a natomiast najwzrostrońniej wyszukać wszystkie te korzyści, które przynosi „staremu krajowi” emigracja ludzka, opuszczająca jego granice i osiadająca czasowo lub nazawsze na obczyźnie.

W tym celu należy przede wszystkim zorganizować ruch emigracyjny tak, aby wychodźca, opuszczając ojczyznę, mógł to uczynić w możliwie dogodnych okolicznościach, i aby uzyskał przytem maksymalnie korzystne warunki zarówno dla siebie osobiste, tak i dla pozostałych w kraju bliskich i dla swego państwa. Dopelnienie tych warunków, a więc — ustrzeżenie emigranta od wyzysku niesumiennej pośredników, dostarczenie mu koniecznych wygód, wreszcie skierowanie na terytory, gdzie najłatwiej mógłby znaleźć zarobek i odpowiednie warunki egzystencji — ułatwi wykonanie następnego zadania, najważniejszego z punktu widzenia państwowego — utrzymanie łączności pomiędzy masą wychodźców, a starą Ojczyzną, zachowanie Jej przywiązania Jej dzieci, przebywających na obczyźnie i uczynienie tego poczucia trwałym i czynnym.

Wszystko to są zadania niemiernie skomplikowane i rozległe, z uwagi na ogrom masy ludzkiej, interesów przez nią reprezentowanych i obszaru terytoryjów oraz różnorodność warunków, które należą tu brać pod uwagę. Jednocześnie zadania te mają dla nas tak doniosłe znaczenie, że zarówno organom państwowym, jak i społeczeństwu nie wolno ani na chwilę o nich zapomnieć, gdyż każde niedopatrznie, każdy błąd w tej dziedzinie może nas pozbawić łączności z tysiącami i dziesiątkami tysięcy tych obywateli polskich, którzy znaleźli się poza granicami Polski, tam reprezentują nasz naród i jego kulturę, a wreszcie

Odpowiedź Polski na pretensje sowieckie.

Warszawa 11.6. (tel. wł.) W dniu 5 bm. doręczono posłowi Sowietów w Warszawie p. Antonowowi-Owsiejewie notę, podpisaną przez min. Zaleskiego, która potwierdza odbiór not w sprawie wykrycia bomby w kamieniu grnaczu poselstwa sowieckiego w Warszawie i komunikuje, że od chwili wykrycia wspomnianej bomby władze sądowe, w których ręce oddane zostało śledztwo w sprawie wynalezienia, sprawy nieudanego zamachu, przystąpiły do swej akcji z całą gorliwością i ani na chwilę nie przerwały usilnych poszukiwań, zmierzających do celu.

Nota min. Zaleskiego podkreśla, iż nieschwytanie sprawców na gorącym uczynku, oraz nieustalenie ścisłej daty założenia przewodu elektrycznego do domu, sąsiadującego bezpośrednio z gmachem poselstwa sowieckiego, powoduje poważne komplikacje, utrudniające śledztwo. Jakkolwiek jednak śledztwo sądowe natrafia na cały szereg trudności, tem niemniej jednak prowadzone jest ono w przyspieszonym tempie i należy się spodziewać, że zostanie uwięzione wynikiem pomyślnym.

W ostatnim ustępie noty p. minister zapewnia, że rząd polski przykłada wielką wagę do utrwalenia i pogłębienia stosunków pokojowych między Rzplita Polską a Sowietami, i świadom jest w całej pełni zadań, jakie spadają na niego z tytułu koniecznego zapewnienia bezpieczeństwa i spokoju przedstawicielom Z.S.S.R., akredytowanym na terenie Rzplitej.

Corocznie opuszcza Polskę około 250.000 emigrantów, udających się do pracy wśród obcych.

Ameryka Południowa, Stany Zjednoczone, Kanada, Francja i Niemcy oto kraje, do których głównie zmierzają polscy emigranci.

W krajach tych istnieją już liczne skupienia polskie, a liczba wszytkich Polaków, zamieszkałych poza Ojczyznę, sięga ponad 6.000.000 osób.

Mimo tak znacznej części narodu polskiego, osiadłego poza Polską, a uczulającego w Ameryce, wszędzie, gdziekolwiekby przebywali, jeśli są Polakami, tworząc jeden naród polski, którego nie mogą rozdzielić ani morza, ani oceany.

Ochód TYGODNIA EMIGRANTA POLAKA ma właśnie na celu podkreślenie łączności Starego Kraju z Emigracją polską, oraz zjednać całe społeczeństwo polskie dla akcji opieki i pomocy emigrantom.

Akcja ta ma się wyrazić przez „budowanie w Warszawie DOMU WYCHODZTWA POLSKIEGO, do czego icinien się każdy u miarę możliwości przystosuje.

Wy — najmodni — winniście także pamiętać o równieśnikach, braciach Waszych, na Obczyźnie.

Węzy przyjaźni polsko-łoskiej zacieśniają się

Znamienne oświadczenie ministra Grandiego

Warszawa, 11.VI (Tel. wł.) Włoski minister spraw zagranicznych p. D. Grandi przyjął przedstawicieli prasy, którym między innymi oświadczył, że naturalne sympatie, jakie istnieją od najdalejszych czasów między narodem polskim a włoskim, zwinily go od wyzyskiwania wyrażen dyplomatycznych, i dlatego w prostych słowach zapewnienia o uczuciu polskiej przyjaźni, którą naród włoski żywi w stosunku do narodu polskiego.

Wspólne 100-letnie walki o niepodległość, które charakteryzowały historię współczesną obu narodów, wytworzyły między nimi węzły solidarności duchowej, stanowiące najpewniejsze podstawy dla zachowania i rozwoju przyjaźni trwałej i korzyści obu krajów, jak i całej Europy. Jeśli Rzym był koloyską cywilizacji łacińskiej, to dzielny naród polski umiał po bohatersku bronić tej cywilizacji w chwili, gdy znalazła się w niebezpieczeństwie. Polska zasłużyła się dobrze historii cywilizacji, a nikt nie odczuwał głębszej niż Italia uciechy w dniu, kiedy odzyskiwały swą jedność geograficzną, narodową i terytoryjną, Państwo Polskie zajęło ponownie należne mu honorowe miejsce pośród wielkich narodów Europy.

Dalej p. minister mówi o Marszałku Piłsudskim... „daliście przykład wysiłku, jakiego dokonac może naród dla przewyciężenia najcięższych prób pod kierownictwem człowieka geniuszu i bohaterskiego patriotyzmu, Marszałka Piłsudskiego, którego dzieło pozostanie w historii, jako dzieło jednego z najwybitniejszych ludzi naszego stulecia”.

Przemówienie swe p. min. Grandi zakończył w te słowa: „Wyrażając Panom całą sympatię i solidarność mojego kraju z Waszym, proszę o pozwolenie złożenia Wam jak najszczerzych życzeń pomyślnej przyszłości dla Polski, jak również rozwoju przyjaźni między naszymi dwoma narodami”.

stanowią tę niewiadomą, a ważką pozycję, która w pewnych momentach może wydatnie zasłużyć na szlachetnych i potrzeb ogólnonarodowych. Dalej sobie tylko uprzytomnić ta niepodległość rolę, jaką w ciągu ostatnich dziesięcioleci odegrała emigracja polska w Ameryce w życiu naszego narodu i rozwoju jego lesów.

wymaga, aby nietylko Państwo lecz i szerokie koła społeczeństwa poświęciły mu swą uwagę, w oczuciu dobrze zrozumianego interesu państwowego i narodowego. Popularyzacja tej służnej myśli oraz najbardziej palących zadań, widocznych na tem polu, poświęcony jest właśnie obecny „Tydzień Emigranta Polaka”

Tak więc problemat emigracji

(P. Zb.)

Stalin obawia się kongresu

Odroczenie kongresu komunistycznego — Reorganizacja armji sowieckiej

Ryga, 11.VI — Uporczywe pogłoski o zaostrzeniu sytuacji we wnętrnej w Z.S.S.R. znalazły swoje potwierdzenie w uchwaleniu politycznego partji komunistycznej, odraczającej 16-ty kongres komunistyczny na dwa tygodnie. W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że Stalin chce w ten sposób zyskać na czasie i doprowadzić poufne rokowania z opozycją prawicową do pozytywnych wyników.

Z drugiej strony odroczenie kongresu wywarło niekorzystne wrażenie wśród szerokiej kół komunistów i jest tłumaczone, jako dowód słabości Stalina. Nie pozostanie to oczywiście bez skutków na dalszy rozwój wypadków w Sowietach.

W Moskwie mówi się otwarcie o ważnych postąpieniach, przygotowanych przez Stalina i zmierzających do wzmocnienia dyktatury osobistej. Między innymi rozszala się pogłoska o mającej wkrótce nastąpić reorganizacji armji sowieckiej, na czele której zamiast Woroszyłowa ma być postawiony dowódca armji sowieckiej na Dalekim Wschodzie, Blucher.

Potworny bilans zbrodniarza z Düsseldorfa

11 morderstw, 35 usiłowanych i 20 podpałów

Berlin, 11.VI — Jak donoszą z Düsseldorfa, policja kryminalna zakończyła dzisiaj przesłuchiwanie masowego mordercy Piotra Kürtena. W końcowym stadium śledztwa Kürten przyznał się do szeregu zbrodni, popełnionych między rokiem 1921 a 1925 w Turynji.

Po dłuższym wyperianiu się, przycisnięty do muru, przyznał się Kürten, że w tym okresie dokonał dwóch morderw, a to na 20-letniej dziewczynie i 75-letniej kobiecie, oraz 4 usiłowanych morderw i jednego podpalenia.

Krwawy bilans zbrodniczej działalności Kürtena zamyka się zatem cyfrą 11 morderstw, 35 usiłowanych morderstw i 20 podpałów, nie licząc różnych drobniejszych zbrodni, jak włamanie, kradzieże i t. p.

Ciekawy raport sytuacyjny z Indji

London, 11. 6. Komisja Simona opublikowała wczoraj pierwszą część sprawozdania nad polonizacją Indji. Prace komisji trwały dwa i pół roku, a koszt ich wyniósł 146 tysięcy funtów. Pierwsza część sprawozdania liczy 409 stron druku i podaje szczegółowe analizę obecnej sytuacji Indji. Konkluzje i projekty stanowią treść drugiego tomu, który ukaże się 24 czerwca.

Pierwszy tom sprawozdania komisji daje całkowity obraz Indji współczesnych, które liczą 319 milionów ludności, mówiącej 222 językami i narzeczeniami, podzielone na 7 wielkich wyznań i 2800 rozmaitych kast. Sprawozdanie komisji kładzie główny nacisk na wadliwość obecnej administracji Indji, rozwojonej między parlamentem a władzą wykonawczą, porusza

sprawę antagonizmu Hindusów i Muzulmanów, kwestię kobiecej sprawy społecznej, administracji cywilnej, wychowania publicznego i ordynacji wyborczej. Ruchowi Gandhi odpościwiono stosunkowo mało miejsca.

Opublikowanie raportu wywołało w Anglii olbrzymie wrażenie. Raport uważany jest, jako historyczny dokument, na który Anglia czekała od 20 lat. Wyniki prac komisji Simona stanowią podstawę, na których oparty być powinien przyszły państwowy ustrój Indji.

Powszechnie przypuszczają, iż w drugiej części swego raportu, komisja dojdzie do wniosku, iż Indie wymagają ustroju federalnego. „Manchester Guardian” komentując raport pisze o „Stanach Zjednoczonych Indji”.

APOLLO 0 godz. 6²⁰, 8²⁰, 10²⁰ CENY OD 1,25

Dla dzieci i młodzieży szkolnej do lat 17 ceny od 75 gr. Rewelacyjny film polski

z ilustracją śpiewno-muzyczną

HALKA

Potęzna pieśń miłości i poświęcenia na tle popularnej

opery ST. MONIUSZKI

W roli tytułowej Zoryka Szymańska

Cudowne arje solowe i chóry

„Gdybym rannym słonkiem”

„Szumią jodły”

„I ty mu wierzysz”

„Po niesporach przy niedzieli”

„Modlitwa w kościółku”

odśpiewają specjalnie zaangażowani

Felicja Walicka, Rudolf Czerni i chór
PONADTO BRONISŁAW BRONOŃSKI
w pewnym repertuarze

WOLNA TRYBUNA

Tramwaj czy autobus

Od kilku lat każdy, ktekolwiek...

Zdawałoby się, że w tej kwestii...

Tymczasem, jeśli tak głośnie...

Wśród społeczeństwa utarło się...

Ołóż tem przekonaniem powo-

Przećleć u nas nie do pomys-

Ruch w mieście, za wyjątkiem...

Co się tyczy wygody, to tram-

1. Nie trzęsie. 2. Ma swą stałą...

Sądząc z propozycji, uczynionej...

Radjo-program

Warszawa 1411, 7 m

- 11.30. PAT. 11.58-12.10. Sygnal czasu...

prądu, który dziś kalkuluje się...

Jezeli zaś centrum miasta do...

Jednocześnie należy pomyśleć...

W nadziei, że Szanowna Redak-

Cztery pożary

W dniu wczorajszym Straże Pożarne wyjechały 4 razy...

O godzinie 4 po południu zapaliły się sadze w komlinie przy...

O godzinie 6 wieczorem za-tyliły się belki w suficie domu przy...

O godzinie 10 wieczorem powstał z nieustalonej dotychczas...

W tym samym czasie za-jaśniła luna w stronie Bógnowki...

Sensacyjna kradzież w kurjerze Moskwa-Berlin

Międzynarodowy złodziej wagonowy schwytany. Sekretarz poselstwa japońskiego w Warszawie odzyskał swą strażę

W dniu wczorajszym w przedziale I klasy pociągu kursjerskiego Moskwa - Berlin jechał w stronę...

W tym czasie wrócił w wagon restauracyjny p. Nabuski i stwierdził brak czeków z dokumentami...

Natychmiast zatrzymano pociąg i część służby oraz pasażerów udała się w pogogo za uciekającym rabusem.

W Białymstoku złodzieja wagonowego przyjął gościnnie p. Pierson, który zwrócił sekretarzowi poselstwa...

Jak się okazuje schwytany ma za sobą bogatą już przeszłość, jako międzynarodowy złodziej kolejowy...

Przygębiony, oświadczył panu Pierson: - Zagranią robiło się nie takie roboty i udawało się, tutaj w Polsce wpałem przy pierwszej robocie...

Młodzieży kończącej zakłady średnie - ku baczej uwadze

W związku ze zbliżającym się terminem przyjęć do Szkoły Podchorążych Piechoty...

Kurs Szkoły Podchorążych Piechoty trwa 3 lata i obejmuje dwa kursy:

a) kurs sanitarny Szkoły Podchorążych w Różanie (2 1/2 godz. koleją od Warszawy)...

b) Kurs Szkoły Podchorążych Piechoty, trwający dwa lata, po ukończeniu którego z wynikiem...

Ubiegając się o przyjęcie do Szkoły Podchorążych Piechoty na rok szkolny 1930-31...

Do podania należy załączyć: 1) metrykę urodzenia, 2) świadectwo dojrzałości...

3) własnoręcznie napisany życiorys, 4) dwie fotografie z czytelnym podpisem, 5) zalegalizowane zezwolenie...

6) świadectwo zdolności fizycznej do służby wojskowej, wystawione przez lekarza...

7) świadectwo moralności wydane przez władze policyjne, jeżeli kandydat nie przychodzi wprost ze szkoły...

8) zaświadczenie P.K.U. o stosunku do służby wojskowej (o ile kandydat jest w wieku poborowym).

Przyjmowani są uczniowie gimnazjów, seminarjów i równorzędnych na pełnych prawach państwowych...

Szkola Podchorążych Piechoty jest uczelnią zawodową, nawskroś nowoczesną, której program obejmuje:

- a) wyszkolenie formalne, bojowe, strzeleckie, szermiercze, b) nauki wojskowe: taktykę, artylerię, hippologię, pionierkę...

Na pomieszczenie Szkoły składają się: sale sypialne, jadalnia, sale wykładowe, gabinety, sale gimnastyczne i sportowa, z górą 20000 tomów licząca biblioteka...

Szkola posiada niedawno wybudowany kościół, gmach teatru i kina, radja, etatową orkiestrę, 6 kortów tenisowych, boisko sportowe i szpital.

Dzień podchorążego składa się z 7 godzin zajęć programowych od 7 rano do godz. 14, potem 2 godzin wolnych do godz. 21.

Wychowanie fizyczne i zawodowe stoi na wysokim poziomie, o czym świadczą stale zajęte pierwsze miejsca przez Szkołę Podchorążych Piechoty...

Na podobnym poziomie stoją narciarstwo, tenis i jazda konna, w której Szkoła Podchorążych Piechoty zdobyła w zawodach...

Liczne nagrody za wyszkolenie pcheywane są w sali honorowej Szkoły, gdzie obok chorągwy znajdują się najcenniejsze pamiątki...

Podchorążowie korzystają z czasu pobytu w Szkole z następujących urlopów: 15-dniowy na Boże Narodzenie, 12-dniowy na Wielkanoc...

W obecnym roku szkolnym Szkoła będzie obchodziła 100-lecie rocznicę powstania listopadowego; przygotowania do tej wielkiej uroczystości, której część odbędzie się w Ostrowi Mazowieckiej...

Białystok, dn. 6 czerwca 1930 r. Okręgowy Urząd Ziemski w Białymstoku Ogłosza PRZETARG

na budowę około 10 domów mieszkalnych i 10 stołów drewnianych w rozparcelowanych miastkach państwowych...

W ofercie należy podać jaką ilość budynków i w jakich powiatach oferent podejmuje się wykonać.

Oferenci w zalokowanych kopertach z napisem "Oferta na budowę" w pow. "należy nadsyłać lub składać do dnia 28 czerwca b. r. do godz. 12-tej w Wydziale Technicznym...

Oferty w zalokowanych kopertach z napisem "Oferta na budowę" w pow. "należy nadsyłać lub składać do dnia 28 czerwca b. r. do godz. 12-tej w Wydziale Technicznym...

Do oferty należy dołączyć kwit Kasy Skarbowej na złożone wadium w wysokości 2 proc. oferowanej sumy, złożonej w gotówce lub papierach wartościowych...

Potrzebne formularze, tj. plany, ślepe kostury, można nabyć osobliście lub przez pocztę w Okręgowym Urzędzie Ziemskim za opłatą 5 zł. za plan i 10 zł. za kosturę...

Okręgowy Urząd Ziemski zastrzega sobie prawo do walnego wyboru oferenta bez względu na oferowaną sumę, jak również oddanie robót całkowicie lub częściowo.

PREZES Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Białymstoku (-) inż. Kiedrzyński.

OBYWATELE! OPIEKUJECIE SIĘ WIĘCEJ SWYMI ROZPROSZONYMI NA OBCYŻNIE BRACIAMI

Białostocki Urząd Wojewódzki na zasadzie art. 4 ustawy z dnia 24.X.1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. poz. 478) i rozporządzenia...

- 1) Tokarczyk Piotr, urodzony dnia 19 czerwca 1880 roku w Tęgorzowie pow. Nowy Sącz...

Przećwi uwzględnieniu prośby poniższej mogą zainteresowani zgłosić w terminie 90-dniowym od dnia ogłoszenia niniejszego zarządu do Białostockiego Urzędu Wojewódzkiego.

Za Wojewodę (-) Dr. Wittek Naczelnik Wydziału Administracyjnego.

Teatr PALACE 3 gościnne występy ROSYJSKIEGO TEATRU DRAMATYCZNEGO (Jedyny stały zespół zagranicą z siedzibą w Rydze) Do zespołu należą wybitni artyści b. teatrów rosyjskich w Moskwie, Petersburgu i Kijowie

Redaktor przyjmuje od godz. 14-15; telefon 26 10-06 dodatkowy. Administracja czynna od godziny 9-15 i od 17-19. Telefony Redakcji: dzienne-10-06. noocy - 4-04. Rękopisy redakcja nie zwraca.